

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXX.

ZATURDAG den 29sten OCTOBER 1842.

N. 44.

De in den loop der week ontvangene Nieuw Yorksche Couranten bevatten tydingen uit Parys, welke vermelden, dat het fransche gouvernement zich heeft aangeboden als bemiddelaar tusschen den Paus en het bestuur van Spanje. Het zou voor Spanje te wenschen zyn, dat de zaak tusschen hetzelfde en Rome wierd bygelegd, waardoor alsdan een groot gedeelte der bevolking, hetwelke nog den Paus is toegedaan, tevreden gesteld zal worden. Wanneer de Paus Isabella II. als koningin wilde erkennen, dan zou het gouvernement van Spanje alle betrekkingen met Rome weer op den ouden voet kunnen brengen. Slechts het kerkelyk eigendom zou dan verkocht blyven, en de geestelykheid zou uit 's ryks schatkist betaald worden.

Hetzelfde heeft ook in Frankryk, Belgien en Portugal in de revolutionaire tyden plaats gehad. In alle deze drie ryken zyn de betrekkingen tusschen dezelve en Rome op denzelfden voet hersteld geworden, gelyk zy te voren waren, en het klooster en kerkelyk eigendom groeit in Frankryk en Belgien dagelyks aan door legaten en giften en zal zoo voortgaande in den loop der eeuwen weer opklimmen tot dien rykdom, dien de kerken en kloosters hadden vóór de revolutie.

In de wetgevende kamers van Portugal echter zyn er klagten tegen het ministerie ingekomen, inhoudende, dat hetzelfde in de onderhandelingen met den pausselyken nuntius zich vergunningen heeft laten ontwingen, die onbestaanbaar zyn met de regten en vryheden der portugesche kerk. De nuntius heeft meer schrandereheid aan den dag gelegd dan het portugesche ministerie, en de kamer der volksvertegenwoordigers zal waarschynelyk de tusschen het gouvernement en den nuntius geslotene overeenkomsten niet bekrachtigen. Om de gemoederen der pausgezinden te bevredigen moet men geene inwilligingen doen, die ten nadeele van den staat zyn.

De koningin van Portugal, die wel door de liberale gouvernementen is erkend, maar niet door de absolute mogendheden, is thans achtervolgens erkend door den Paus, Rusland, Pruissen, Oostenryk en de Italiaansche Staten. Zoo zal het geval ook eenmaal moeten zyn met de koningin van Spanje. Nu de Spanjaarden eenmaal het zoets der vryheid gesmaakt hebben, zullen zy naar geen willekeurig gouvernement terug verlangen, zoo min als Spaansch Amerika verlangt om weer onder het spaansch bestuur terug te komen, de Vereenigde Staten onder Engeland en Griekenland onder Turkyen. Het is derhalve onstaatkundig die erkenning uitstellen.

Sedert twee eeuwen heeft er in Frankryk geene kroonprins zyn vader opgevolgd op den troon. Lodewyk de XIV. was de laatste kroonprins, die zyn vader opvolgde; Lodewyk de XV. was de achterkleinzoon van Lodewyk de XIV.; Lodewyk de XVI.

Lodewyk de XVIII. en Karel de X. waren kleinzonen van Lodewyk de XV. De zoon van Napoleon, die hem op den keizerlyken troon moest volgen, is ook vroeg gestorven, en zou waarschynelyk, al had hy blyven leven, nimmer den troon van Frankryk beklommen hebben. Louis Philippe moet thans ook door zyn kleinzoon opgevolgd worden.

Om met juistheid te weten, hoedanig de Hertog van Orleans aan zyn einde gekomen is, heeft een fransche geleerde een kaarten op dezelfde wyze doen vallen als de Hertog van Orleans, zoo dat hetzelfde een fractuur of beonbreuk had aan de linkerzyde van het achterhoofd; daarop heeft hy het hoofd geopend en uit den toestand der hersens bewezen, dat het mogelyk was, dat de hertog na zynen val zyne zelfsbewustheid in zoo verre heeft terug bekomen van zelve te kunnen opstaan. Deze zelfsbewustheid moest wederom spoedig opgehouden hebben, daar hy op nieuw weer neerstortte en weggedragen moest worden.

In vele jaren is er geene Zomer in Europa geweest, waarin de vruchten zoo overvloedig waren als in de laatste. Dezelve zyn in groote hoeveelheid van het vaste land naar Engeland overgebracht. Het onmatig gebruik derzelve onder de lagere volksklasse, heeft te Londen de sterfgevallen zoodanig vermeerderd, dat dezelve gelyk stonden met die ten tyde van de Cholera morbus. Het zyn voornamelyk kinderen en hoog bejaarde menschen, welke er aan gestorven zyn. De kinderen, om dat zy zich overdadig aan derzelve gebruik overgeven, en de hoogbejaarden, om dat de gevoeligheid der maag is uitgeput en de vruchten dezelve niet genoeg in werkzaamheid kunnen brengen.

Op den 7 Juny jl. is er een vredes traktaat tusschen Bolivia en Peru gesloten geworden onder de waarborg van het gouvernement van Chili. De bepalingen van dit traktaat luiden zakelyk aldus:—

Art. 1. De republieken van Peru en Bolivia verzekeren elkander onschendbare vrede en vriendschap en zullen voor altoos in vergetelheid begraven de oorzaken, welke hun genoodzaakt hebben de wapens tegen elkander optevatten.

2. Ten einde dezen vrede op eene vasten en duurzamen grondslag te vestigen ontzeggen zich de partyen wederzyds alle regt, hetwelk zy mogten bezitten op schadeloosstelling, wegens de veroorzaakte nadeelen en wegens veroorzaakte oorlogskosten.

3. Met hetzelfde einde erkennen de contracterende partyen het beginsel van vryheid en volkomen regt, hetwelk ieder hunner bezit om die wetten te maken, betreffende hunne geldelyke belangen en handelsbetrekkingen, welke zy meest overeenkomstig hun belang mogten oordeelen. Dit zelfde beginsel zal als grondslag dienen

voor een traktaat van handel, wanneer men mogt overgaan om er een te sluiten.

4. De gouvernementen van Peru en Bolivia zullen volkomene amnestie verleenen wegens staatkundige misdaden, gepleegd door de onderdanen van de beide natien, gedurende het bezit van grondgebied, hetwelk aan de eene of andere party had behoord.

5. Zoodra dit traktaat zal zyn bekrachtigd, zullen den krygsgevangenen vry zyn over zich zelve naar eigen verkiezing te beschikken, behalve krygslieden, welke over en weder aan de daartoe benoemde officieren der krygsmagt, waartoe zy hebben behoord, zullen uitgeleverd worden.

6. Het gouvernement van Bolivia zal deszelfs krygsmagt van het peruaansch grondgebied terugtrekken binnen den tyd van acht dagen na dat dit vredetraktaat zal zyn bekrachtigd.

7. De party, welke eenige van deze bepalingen mogt verbreken, zal verpligt zyn om de kosten van den oorlog te betalen, welke veroorzaakt mogt worden door de schending van dit traktaat.

8. De uitwisseling der ratificatien van dit traktaat zal geschieden binnen den tyd van vyf en dertig dagen, of eerder wanneer zulks doenlyk is, enz.

Dit traktaat is zeer liberaal en sluit alle wegen voor kibbelingen, welke gewoonlyk plaats hebben by vereffening van zaken, en niettegenstaande zulks vermelden de Couranten van Bogota, dat kort na het sluiten van hetzelfde er een geschil ontstaan is onder de troepen van Peru en Bolivia, eigentlyk tusschen de opperbevelhebbers dezer troepen. De generaals San Roman en Lafuente beschuldigen elkander van verraad.

Ook had men op den 8 Juny eene zamenzwering ontdekt tegen het gouvernement van Lima. De kolonel Justo Herculles was aan het hoofd van deze zamenzwering. De zamenzweerdere steunden op de medewerking van de policie en een gedeelte der troepen van het garnizoen; derzelve oogmerk was om Generaal Orbegoso als president der republiek uitroepen en de constitutie van 1834 te herstellen. De militairen, welke deel genomen hebben in deze zamenzwering, hebben voor eenen krygsraad terogt gestaan en zyn tot onderscheidene straffen veroordeeld. Een kapitein met name Espinosa en een tweede luitenant zyn ter dood veroordeeld; de tweede luitenant is doodgeschoten geworden, maar het vonnis tegen den kapitein is niet ten uitvoer gebracht, om dat hy aangeboden had eenige zaken, betreffende deze zamenzwering, openbaar te maken. De kolonel Herculles heeft zich zoek gemaakt.

Dagelyks vermeerderden de vooruitzichten voor eene vereffening der geschillen tusschen de republieken Ecuador en Peru. Het schynt, dat beide partyen geneigd zyn om het traktaat van Guayaquil van 1829 aantemen, volgens hetwelk alle geschil-

ten tusschen hen door de arbitratie eener bevriende mogendheid moeten beslecht worden.

De mexicaansche expeditie, welke in het laatst van Augustus van Vera Cruz vertrokken was tegen Yucatan, bestond uit de schoener Liberty, het stoomschip City of Dublin, een oorlogsbrik, een yzeren stoomboot, de Guadeloupe genaamd, twee barkschepen en twee schoeners als transportschepen, hebbende aan boord omtrent 2000 man troepen. De expeditie kwam in het begin van September te Laguna, alwaar omirent 1300 man geland werden.— Te Laguna was er eene krygsmagt van 280 man, en de plaats gaf zich dadelyk over op de opeisching van de Mexicanen.

De bevelhebber der mexicaansche troepen gaf vryheid aan de krygsgevangenen om naar Campeachy te vertrekken, en de gansche krygsmagt maakte gebruik van dit aanbod en kwam op den 10 September te Campeachy aan.

De uitslag dezer expeditie is zeer gunstig voor Mexico geweest; daardoor is de gansche kragt van Yucatan in dezelfde handen gevallen, en de gansche kust onder dezelfde heerschappy gekomen.

De yzeren stoomboot, de Guadeloupe, was naar Vera Cruz terug gekeerd om, zoo men zegt, eene andere vloot van transportschepen met troepen en krygsbehoeften te convoyeren.

Intusschen verloren de Yucatanen den moed niet en waren nog vol hoop, dat zy in staat zullen zyn den vyand terug te slaan, waartoe zy alle middelen, welke het land kan opleveren, in het werk stellen.

Men zegt, dat de mexicaansche oorlogsvaartuigen voor het grootste gedeelte bemand zyn met amerikaansche en engelsche zeelieden, dat de officieren allen Engelschen zyn. Onlangs waren er 200 engelsche zeelieden te Vera Cruz aangekomen, en de in Engeland ingeschepte matrozen zyn vooruit betaald, met toezegging van het gouvernement om hun soldy altyd vooruit te laten genieten.

Het gouvernement van Mexico heeft een traktaat gesloten met het indiaansche volkstam van Mescalera, hetwelk zich voornamelyk ophoudt in den staat van Chihuahua. Dit traktaat is ondertekend door twintig opperhoofden, die zich verbinden de Mexicanen te helpen in den oorlog tegen Texas, en de Mexicanen verbinden zich om hen met wapens en krygsbehoeften te voorzien, enz.

Er zal een spoorweg gemaakt worden, loopende van Vera Cruz naar de rivier San Juan, in de rigting van Perote. Met dezen weg zal dadelyk een begin gemaakt worden, en er zyn zoodanige schikkingen gemaakt, dat dezelve spoedig voltooid zal zyn.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 27 October 1842.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt by deze ter kennisse van de belanghebbenden gebracht, dat de Commissie van doleantie, wegens den aanslag van het Een percent putentregt over het 3de kwartaal dezes jaars, op Dingsdag, den 1 November e. k., des morgens te elf ure, in de Raadzaal op het Gouvernements huis zal zitting nemen tot het aanhooren der bezwaren, die de belanghebbenden tegen de aan dezelve ter hand gestelde rekeningen mogten hebben inbrengen.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 28 October 1842.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 5 November als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 19 Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaande fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pæne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 28 October 1842.

ALZOO de persoon van **MADRONET DE ROCHEMONT**, alhier woonachtig, zich per rekwest aan den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie geadresseerd heeft, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor de haar in eigendom aankomende slavin **ENGLENTINA**, oud 19 jaren, dochter van **MARIA GIRIGORIE**, zoo is het, dat de HoogEd. Gestrenge Heer Gezaghebber ad-interim goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van drie weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 28 October 1842.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim dezer kolonie, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zyn verleend geworden

- aan den slaaf **Johannes Paulus**, toebehoord hebbende aan de fidei commissaire erfgenamen van **Andries Delannoy** en echtgenoot **Antonetta Arietta Ribbius**,
  - " de slavin **Florentia** en haren zoon **Willem Albert**, aangekomen hebbende **Cornelis Boye**,
  - " " **Sofia**, toebehoord hebbende aan **Dewed. Cole Maxwell**,
  - " " **Susana Martina**, aangekomen hebbende **Johannes Simon Welhous**,
  - " " **Lourentia Rosalin**, toebehoord hebbende aan het Bestuur dezer kolonie, en
  - " " **Clementina** en hare kinderen **Isaac, Jean, Henry, Carolina, Genereux, Maria Louisa, Bijoux, Nanette** en **Petrus Claries (a) Piery**, aangekomen hebbende **Manuel Pensu**,
- en dat de genoemde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

- Johannes Paulus Rib.*
- Florentia Stroo.*
- Willem Albert Stroo.*
- Sophia Maks.*
- Susanna Martina Steen.*
- Lourentia Rosalia Georgius.*
- Clementina Pensu.*
- Isaac Pensu.*
- Jean Pensu.*
- Henry Pensu.*
- Carolina Pensu.*
- Genereux Pensu.*
- Maria Louisa Pensu.*
- Bijoux Pensu.*
- Nanetta Pensu en*
- Petrus Pensu.*

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Gouvernements Wissels.

OP autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim der kolonie wordt bekend gemaakt, dat 'er op aanstaanden Maandag, den 31 dezer, verkocht zullen worden **Wissels** op het Ministerie van Kolonien ten bedrage van **Tien duizend Gulden**, betaalbaar zes maanden nazigt, bestaande in stellen van **f 1000.**— met bepaling, dat het aanbod van agios in decimalen, met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daartoe gading hebben, kunnen zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten vervoegen, op den bovengezegden datum, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 28 October 1842.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

OVERLEDEN op II. Zaterdag, den 22 dezer, **WATERS WILLIAM MELANCTON BENNEBROEK**, in den ouderdom van 11 maanden en 10 dagen, zoontje van

J. BENNEBROEK FORBES.
Curaçao den 27 October 1842.

C U R A Ç A O .

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
NOVEMBER 1842.

- N. M. Woensdag den 2 te 11 u. 35 m. 'svoormidd.
- E. K. Woensdag den 9 te 8 u. 42 m. 'savond.
- V. M. Donderdag den 17 te 10 u. 57 m. 'savonds.
- L. K. Vrydag den 25 te 4 u. 27 m. 'smorgens.

In den loop der week zyn alhier **Nieuw Yorksche Couranten** ontvangen tot het laatst der maand September. Het stoomschip **British Queen**, behoorende aan het belgische gouvernement, onder het bevel van Kapitein **Eyckholt**, was op den 28 September te **Nieuw York** aangekomen, brengende berigten uit **Londen** tot den 10 en uit **Antwerpen** tot den 7 dier maand.— De by die gelegenheid ontvangene **europesche Couranten** bevatten hoegenaamd geen nieuws. De koningin van Engeland was nog op hare reize door **Schotland**.

De volksomlusten in de manufactuur en myndistrikten in Engeland bedarden steeds langzaam. Vele werklieden waren aan hun werk terug gekeerd; een groot getal derzelve is tot onderscheidene straffen veroordeeld. Te **York** waren er 150 te gelyk voor de **Regtbanken** gebracht. De koning van **Hanover** was erg ziek; en het huwelyk van den kroonprins zal eerst in **January** of **February** aanstaande voltrokken worden.

De **kinderpokken** zyn nog niet geheel in Engeland uitgeroeid. Men rekent, dat er het eene jaar door het andere 250,000 personen door de **kinderpokken** worden aangeast, waarvan er 12,000 sterven. Echter is deze sterfte veel geringer, naar evenredigheid der bevolking, als voor de uitvinding der **koepokken**.

Volgens de sterftelysten uit de hospitaalen der **grysaards** te **Parys** vermeerderen de sterfgevallen in evenredigheid, dat de thermometer daalt, zoo dat van hetzelfde getal in de grootste koude de meeste **grysaards** sterven. Het is niet alzo met menschen van middelbare jaren, die by koude meerderen eetlust hebben en zich meer krachtvol bevinden. Hieruit kan men besluiten, dat het voor den tot hooge jaren gevorderde mensch, welke in gezonde tropische streken zyn verblyf heeft gehad, niet raadzaam is naar **Europa** terug te keeren, dewyl hy als dan op een minderen levensduur kan rekenen.

In de akademie der wetenschappen te **Parys**, welke zamengesteld is uit de beroemste mannen in **Frankryk**, is onlangs de **Cochinchilla**, het middel tegen de **Lepra** of **melaatsheid**, aangeboden. Dit middel is, als gewoonlyk, aan de beoordeeling van eene commissie onderworpen, en het verslag dezer commissie was: dat alles, wat men thans weet van den aard dezer verschrikelyke ziekte, niet doet hopen, dat deze wortel een specifiek geneesmiddel zal zyn; vorders dat er in **Frankryk** geene gelegenheid is om proeven met hetzelfde te nemen; doch dat men deze proeven in de kolonien, by voorbeeld in **Cayenne**, zal laten nemen.

Als men de **bybelsche** geschiedenis leest, dan moet men besluiten, dat oudtyds in **Judea** het getal der **melaatschen** zeer groot moet geweest zyn, en dat wel in eene luchtstreek, die gematigd en gezond is, en die tevens niet veel warmer is dan het zuiden van **Frankryk**. Deze ziekte moet derhalve voortgesproten zyn uit de geringe zorg voor reinheid en zindelykheid, die de ingezetenen van **Judea** zullen gehad hebben; ook aan het volslagen gebrek aan kennis van het menschelyke ligchaam, of de natuurkunde van den mensch.

Wy hebben onlangs medegedeeld, dat men uitgevonden had om door middel van het **galvanismus** voorwerpen te vergulden en te verzilveren. Thans vinden wy in de

Engelsche Couranten advertentien van vergulders, welke aanbieden om alle metalen huisgereedschappen te vergulden en te verzilveren voor een derde van den gewonen prys, en wel op zoodanige wyze, dat het verguldsel niet alleen op de oppervlakte der voorwerpen blyft liggen, maar diep in dezelve doordringt.

Door deze nieuwe wyze van vergulden wordt voorgekomen de inademing van den kwikdamp met derzelve nadeelige gevolgen, waarvan men ook alhier te Curaçao van tyd tot tyd noodlottige voorbeelden heeft gezien.

Wanneer de oogsten op ons eiland niet tot rypheid komen, dan is het niet wegens gebrek aan licht en warmte, maar wel wegens gebrek aan regen. Het tegendeel heeft plaats in Europa. Wanneer de oogst aldaar niet tot rypheid komt, dan is het meestal niet wegens gebrek aan regen, maar wel wegens gebrek aan licht en warmte, veroorzaakt door een lang uitgerekten winter.

Uit de sterfelysten in Frankryk blykt het, dat de betrekkelijke sterfgevallen grooter zyn in jaren van misgewas dan in de gewone of goede oogstjaren; en men meent de oorzaak dezer grooter sterfte te vinden niet alleen in de schaarsheid der levensmiddelen en deszelfs gevolg de werkloosheid, waarin de werkklasse alsdan gedoemd is, maar ook in de hoedanigheid van het graan, hetwelk in zoodanig een slecht oogstjaar verkregen wordt. Men heeft waargenomen, dat het graan, hetwelk deszelfs volle wasdom heeft bereikt, een gezonder voedsel is, dan het half wassene graan, welks gebruik eene bron van ziekten wordt.

De werkloosheid, waartoe in jaren van slechten oogst vele menschen gedoemd worden, is ook eene oorzaak dier grooter sterfte. Het werk op zich zelve is eene vereischte voor het behoud der gezondheid en tevens voor de bevordering der zedelykheid. De mensch, die het brood voor zich en de zynen door den arbeid verdient, is over het algemeen gezonder, vrolyker en zedelyker dan hy, die hetzelfde uit barmhartigheid toegevoegd wordt.

Misschien zal hetgeen van de oogsten in Europa wordt gezegd, ook hier op Curaçao toegepast kunnen worden. Het graan in goede en gulle jaren geoogst, zal zekerlyk meerder en gezonder voedingsstoff in zich bevatten, dan dat in slechtere jaren is geoogst. De graankorrel, zoo wel als het blad van een boom heeft zyn eizen, zyn byzonder leven, onderscheiden van het leven van de plant. De volgroeide wel ontwikkelde graankorrel is derhalve voedzamer dan die, waar zulks het geval niet is.— Het is niet alleen de hoeveelheid maar ook de hoedanigheid van het koren, dat in aanmerking moet genomen worden.

Uit de St. Thomas Courant van den 17 September 1842.

In Zweden en Noorwegen hadden de liberalen voorgesteld, en wel in de Storthing of Parliament, om de Joden aldaar toetelaten, en de vraag werd geopperd, in hoeverre men hen aldaar het Burgerregt zoude kunnen toekennen; voor en aler zulks tot eene voordragt van wet voorgesteld zoude worden, is besloten geworden, om door de zweedsche Consuls, die in landen gevestigd zyn, alwaar de Joden reeds lang dit regt genieten, informatie in te winnen, om zich met de gesteldheid aldaar van hen te overtuigen, en in hoeverre het doel in die landen bereikt is de Joden tot goede burgers te maken, en welke vorderingen de Joden sedert hunne emancipatie gemaakt hebben, en eindelyk of zy goede burgers zyn.

Te dien einde is dan ook de zweedsche Consul, Egedius genaamd en te Amsterdam gevestigd, aangeschreven geworden, om zyne informatie hierover aan het zweedsch gouvernement in te zenden. Deze Egedius is een Zweed en woont slechts een paar jaren aldaar, en niet gezind omtrent de Joden zynde, rapporteerde hy het volgende:—

“Dat circa 40 à 50,000 Joden zich in Holland bevinden; dat eenige families uitgezonderd, zy allen byna gantsch arm en

een smerig ras zyn en dicht by elkander wonen; dat zy zich op niets anders dan op dieveryen en afzetteryen toelaggen; dat bedriegen hun hoofdoel is; dat zy het land, alwaar zy Burgers zyn, niet als hun vaderland erkennen; dat zy, geen moed hebbende, zeer slechte militairen zyn; dat jaarlysch onder de misdadigers zich de meeste Joden bevinden; dat evenwel door hun scherp doorzicht zy zich aan al de straffen door slimheid weten te onttrekken; en dat bedrog hun hoofdoel zynde, zy alle slechte voorwerpen verkoopen; dat zy te laf zyn om moorden te begaan, anders waren de Christenen hun leven niet zeker; dat eindelyk zelfs hunne kinderen zich niet ontzien om huone ouders te bestelen, enz. enz.”

Dit advies van den Consul Egedius aan de zweedsche Storthing gezonden zynde, kwam het stuk in handen van een zeer braaf man, die met vele Joden in Pruisen vele betrekkingen had, en voor en aler dit antwoord aan de Storthing overteleggen, vond hy het geraden hetzelfde aan een voornaam Jood te Berlyn ter informatie te zenden; deze vriend en Jood geene correspondenten in Holland hebbende, had zich tot een voornaam Jood te Hamburg gewend, die dan eindelyk het advies van den zweedschen Consul aan eenen Deenschen Jood, Israël genaamd en alhier meestal gevestigd, toegezonden. By den ontvangst hiervan begaf zich deze Heer Israël by den beroemden joodschen advocaat Lipman alhier en vroeg zyn advies hieromtrent. Over deze memorie van den zweedschen Consul verontwaardigd, zoo wendde zich de advocaat Lipman tot de eerste hollandsche Autoriteiten en Ministers, om hen schriftelyk af te vragen, wat zy omtrent het gedrag der Joden in Holland denken, en in hoeverre de emancipatie, van 1795 af, op de Joden gewerkt heeft en, de resultaten hiervan.

In de eerste plaats, antwoordde de Heer en Mr. Mauritz Cornelis van Hall, President van de Regtbank van het arrondissement Amsterdam,—

“Dat geen land ooit meerder voordeel dan Holland sedert 1795 getrokken heeft met het Burgerregt aan de Joden toetekennen; dat hy als Procureur der Gemeente in 1796 gelegenheid heeft gehad de Joden als verdrukte schepselen te leeren kennen; dat zy toen wel onder de politie stonden, maar dat de politie wetten nimmer op hen werden toegepast; dat het getal misdadigers zeer gering was; dat zy aan de Landswetten altyd gehoorzaamden; dat zy sedert 1795 in beschaving algemeen hebben toegenomen en in kunsten en wetenschappen hebben uitgumt.

Tweedens, van den Generaal Chassé,— “Dat hy verklaarde, dat de Joden in de hollandsche armee altyd hebben uitgumt in gehoorzaamheid en in het beste behandelen der wapens; dat volgens de straflysten de Joden het minste er op te vinden waren; en wat moed en standvastigheid betreft, zoo had hy op de Citadel van Antwerpen gelegenheid om 500 van alle rangen onder zyne bevelen te tellen, die niet alleen in moed hebben uitgumt, maar daarenboven de beste soldaten waren; wenschende hy, zoo hy jonger was en eene armee nog konde bevelen, niet anders aan het hoofd te staan, dan van eene armee uit Joden slechts zamengesteld.”

Derdens, antwoord van den Minister van Binnenlandsche Zaken, den Heer Mr. Schimmelpennick van der Ooye.—“De Joden in de Nederlanden zyn in alle opzichten met alle andere burgers gelyk. De koning heeft hem dikwyls daarover onderhouden, dat Z. M. zeer over hen tevreden was, en dat hy overtuigd was, dat geene onderdanen aan hun vaderland en aan het Huis van Oranje meerder dan de Joden gehecht zyn, en dat zy by alle gelegenheden, en in het byzonder in 1830, zich byna in massa tegen de vyanden van het vaderland gewapend, daardoor het vaderland verdedigd hebben.”

Vierdens, antwoord van den Minister van Justitie Mr. Floris van Hall.—“Alleraangenaamst was het voor Zyne Excellentie om de gelegenheid te kunnen waarnemen eene oordeelveling omtrent de Joden in Holland te geven. Hy had dan, gedurende een praktyk van 30 jaren in Amsterdam, de allergeschkste advokaten en regtsgeleerden onder de Joden leeren kennen;

heeft door het waarnemen van vele processen, voornamelyk ryke en brave Joodsche kooplieden leeren kennen, en daardoor van hunne deugd en regtschapenheid zich overtuigd; dat in al de vakken, waarin hy de Joden heeft aangetroffen, zy de meeste ervarenheid en in kennis uitgumt hebben; dat hy de lysten van al de regtbanken, van 40 jaren herwaarts, nagegaan had en er de minste Joden of joodsche misdadigers opgeteekend heeft gevonden, en dat nimmer eenige kapitale straffen op Joden zyn toegepast. Hy konde tevens er by voegen dat de joodsche ambtenaren de braafste en de werkzaamste zyn, en dat hy geloofde, dat waar geene Joden zyn, de geest minder opgewekt wordt.”

Ten vyfden, van den Minister van Financien, de Heer Rochussen.—“Hy telde onder zyne vrienden de meeste Joden; dat zy in Holland in alles wat industrie, handel en fabriekwezen betreft, uitmunten; dat de fabrieken, door de Joden staargesteld, het meeste bloeijen; de Joden zyn de grootste en bekwaamste bankiers en financiers in Holland; dat hy zich tot beraming van financiële plannen het meest tot Joden wendt; ook dat de Joden, by zyn ministerie geemploijeerd, de werkzaamste zyn, en dat nimmer een joodsche ambtenaar zich aan eenige slechtheid of pligtverzuim schuldig heeft gemaakt.”

Ten zesden, van den Minister van Oorlog.—“Dat al de Joden in de armee hunne diensten met alle gezetheid waarnemen; dat zy in alle rangen dienen en door hunne superieuren bemind worden; dat zy geene straffen ondergaan en de grootste bewyzen van heldenmoed gegeven hebben; dat er geen voorbeeld bestaat, dat de Joden ooit hebben medegewerkt tot omverwerping der regering, en dat zy altyd de grootste gehechtheid aan Vaderland en Vorst betoond hebben.”

Eindelyk nog van eenen Medecine Doctor.—“Dat Egedius, (de zweedsche Consul) in zyn uitgegeven werkje, handelende over de inrigtingen van zieken, enz. te Amsterdam, hy (Egedius) het joodsche gasthuis, het best ingerigte en het zindelykste, verkeerd en ten onregte opgeeft als geheel anders te zyn, dan het werkelyk is.”

Al dese documenten zyn in de zweedsche taal vertaald geworden en naar Zweden gezonden, waarvan men zich de beste gevolgen voorstelt. De zweedsche Consul Egedius zal te Amsterdam niet langer meer vertoeven daar men hem van gouvernements wege wel zal onder het oog brengen, de onverdiende en niet bestaande blaam, die hy ten laste der Joden in Holland heeft gelegd.

De Heer Jacob Mendes de Leon, een Jood, te Amsterdam overleden zynde, wordt dit sterfgeval in de Amsterdamsche Courant van den 27 Mei 1842, als volgt medegedeeld:—

“Amsterdam 25 Mei 1842. Heden overleed alhier, in den ouderdom van 58 jaren, de Edel Achtbare Heer Jacob Mendes de Leon, Ridder der Order van den Nederlandschen Leeuw, Lid van den Raad dezer Stad, van den Raad van Bestuur der Koninklyke Akademie van Beeldende Kunsten, enz. enz. Wat in hem verloren wordt, kunnen zy alleen naar waarde beseffen, die hem van naby in onderscheidene betrekkingen gekend hebben. Zacht van inborst, zuiver van zeden, welwillend, werkzaam, onbekrompen, en toch met de hoogste kieschheid weldadig, was hy te regt by allen, zonder uitzondering, hoog geacht en by zeer velen bemind. Zyn yver voor en deelneming in het goede, zyn fyn gevoel, welberadenheid, kunde, smaak, kunsthefde en toegevenheid voor het gevoelen van anderen maakten zyn verkeer nuttig en aangenaam. Het Ryk, deze stad, de kunst, vooral ook de armen, missen veel aan hem. Zyne talryke familie betrekkingen, waarvan hy de steun, roem en het sieraad was, missen het meest en betreuren hem diep.”

In de Courant van 's Hage, 23 Mei 1842.—“Het heeft Zyne Majesteit de Koning der Nederlanden behaagd om den Zeer Eerwaarden Heer Hertzeveld, Opper Rabbyn te Zwolle, te beoemen tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.”

Brief eener oude jufvrouw aan ongehuwde meisjes.

Ofschoon ik nooit het bitterzoete juk van den echt gedragen heb, en er voor my ook geen vooruitzicht meer is, dat Amor my ooit met den bruidskrans zal tooijen, zoo is my toch de liefde met hare gevolgen niet geheel onbekend gebleven, en ik heb in haar geleide, gedurende eene reeks van jaren, zoo wel aan my zelve als aan anderen, veel ondervinding opgedaan, die ik u, trouwlustige meisjes, met myne opmerkingen tot uw nut wil mededeelen.

Het is eene algemeene opmerking, dat alle jonge meisjes van begeerte branden, om eene reis naar *Manheim*, te maken, even als het vurigste wensch der meeste jonge mannen is, zich naar *Frauenstein* te begeven. Maar de reis naar beide plaatsen is met zwarigheden verbonden, en dikwyls wordt den verkeerden weg ingeslagen. Gewoonlyk bereiken de meisjes uit *Schoonhuizen* zeer spoedig haar doel, vooral als zy aard reisgeld en het vooruitzicht hebben op de erfenis van eenen ouden oom in de *gouden weide*. Zulke meisjes zyn zekerlyk boven vele andere te benyden; maar de liefde, zegt men, is blind, en dan gebeurt het soms wel dat zy *Glückstadt* voorby reizen en het nooit te zien krygen. Daarom raad ik alle jonge meisjes op hare reis naar *Manheim* nooit den weg over *Eilenburg* te nemen, maar liever een poosje in *Wartberg* te vertoeven, om den weg en het weder te onderzoeken. Jonge meisjes, vooral zy wier wangen in *Rothenberg* geboren en in *Rozendaal* zyn opgevoed, moeten zich vooral voor zulke mannen in acht nemen, die veel over *Loben- en Reizenstein* spreken: want gewoonlyk kan men aannemen, dat zy uit *Windschacht* zyn en niet meenen zoo als zy zeggen. Laat u niet in met zulke windbuidels, en laat u vooral niet overhalen met hen een uitstapje naar *Kusznacht* te maken, want god *Hymen* heeft van die plaats reeds vele jonge meisjes tot straf naar *Ammendorf* gezonden, van waar zy dan gewoonlyk over *Gramsdorf* en *Bleichrode* naar *Ellend*, of zelfs naar *Sargstadt* vertrekken. Neen, wilt gy eenen man uwe liefde schenken, reist dan naar *Guteswegen* en *Wackersleben*, daar zult gy hem vinden, die uw hart zoekt. En kunt gy dan uwen uitverkorene de verzekering geven dat gy uit *Liebenwerda* en *Treuenbrietzen* tot hem gekomen zyt, dan zult gy zeker uwe woonplaats in *Freudenberg* opslaan, en menig uitstapje naar *Ludwigslust* maken.—Als gy nu, gy wachtende en smachtende meisjes op uwe liefdebaan te *Siegenleben* zyt aangekomen, dan is het niet alleen uw pligt, dat gy uwen man teeder bemint en hem in ieder opzigt trouw en gehoorzaam zyt, neen, gy moet ook nyvere huisvrouwen zyn. Dat daartoe meer behoort dan een weinig handwerk te verrigten, toilet en muzyk maken, uit het venster kyken en koketteren, op de maat dansen en bevallig op de sofa zitten, dat behoeft ik u wel niet te zeggen; want al die kunsten, hoezeer somwylen ook nuttig en aangenaam, kan men toch met geringe uitzondering ontberen, en zyn voor de huishouding niet volstrekt noodzakelyk. Legt u vooral op huishoudelykheid toe, verspilt voor onnoodige zaken, zoo als voor opschik, niet te veel geld, maar zyt hierin steeds uit *Anhalt*. Ziet ook goed in *Kockstadt* om, opdat uw man, als hy na den last des dags zich naar *Ezlingen* wenscht te begeven, niet altyd spyzen vindt, die in *Salzwedel* en *Wasserleben* zyn toebereid; eenvoudig maar uit *Würzburg* zy uwe kost. Veel opschik aan uw lyf deugt niet, eenvoudig als de kost moet ook de kleeding zyn, en gy moet steeds verschynen alsof gy uit *Ebendorf* waart, en in uw huis moet het er uitzien alsof men zich in *Reinstadt* bevond. Dat dacht ik nog on-

langs toen ik by een jong echtpaar een bezoek aflegde. Ik begaf my namelyk half dood van vermoeidheid ter ruste, die ik na de ongemakken eener lange reis zeer behoefde. Nauwelyks geloofde ik my in *Reinstadt* nedergelegd te hebben, of het was my alsof ik door duizend naalden geprikt en met brandnetels gegeesseld werd; want gy moet weten, ik moest over *Wanzleben* naar *Unruhstadt*, waar ik een der vreeslykste nachten van myn leven doorbragt.

Van het doen en laten der vrouw hangt het geluk en de vrede des huizen af. Als de man het daar niet vindt, wat is dan het gevolg daarvan? Hy zoekt het dan daar buiten, hy gaat gewoonlyk iederen avond naar *Bierstein* of *Weinsburg* en keert meestal eerst laat terug. Dikwyls ontmoette ik zulk een echtpaar in *Querfurt* of *Grobzig*, en eens moet het zich zelf naar *Gerbstadt* en *Stockholm* begeven hebben.—Daarom, jonge meisjes, onderzoekt naauwkeurig voor gy de reis naar *Manheim* onderneemt, of gy in het vervolg uwen gado ook naar *Glückstadt* kunt vergozellen; maakt u vroegtijdig de deugden eener goede huisvrouw eigen, opdat u eenmaal uw stap niet berouwe, maar gy u met een vrolyk en tevreden hart een "wel my?" kunt toeroepen, alsof gy uit *Wohlau* waart, en daar gevestigd bleeft.

Academie der Liefde.

De tegenwoordige school der liefde kent zeven vrye kunsten. De eerste heet: *aanknoopen*; hare professores is de oogenspraak. De oogen zyn de knoopspoelen, de blikken de draden. Er zyn vrouwen, die het in deze kunst zoo ver gebragt hebben, dat zy niet alleen geheele boeken in romannen aanknoopen, maar zelfs geheele landschappen aan—en te samen geknoopt hebben.—De tweede vrye kunst heet: *aantrekken*; en hare professores is de handdruk. De handen zyn de hefboomen, die het gevoel van het eene hart naar het andere overvoeren. Deze kunst is te gevaarlyker, daar zy hare drukkery zonder censuur uitoefent, en op zekere dingen, om zoo te zeggen, met de vingers wylt, die niet eens *ad usum privatum* veroorloofd kunnen worden. Men is daarby zelve tevens auteur, uitgever en commissio-nair, en de nadruk is het eerste beding van deze drukkery. De derde heet: *aanhooren*; hare professores is de verklaring, het oor is de museum, waarin de kunstenaar zyn werk ten toon stelt; hoe natuurlyker hy weet te schilderen, hoe beko-render de kleurmengeling is des te spoediger wordt het aangenomen. De vierde is *aandrukken*; hare professores is de volharding, de lippen zyn de drukkasten, en de kus de roode feestdagletters in den almanak der liefde. Men druk de lippen aan; dat is de gewigtigste zinsnede in *AMOR's* reglement.—De vyfde is: *aansluiten*; hare professores is de omarming.—De armen zyn de sluitzers en sluitbanden der beminrenden, maar ook gewoonlyk het stuitpunt der liefde; hiermede besluit men haar tevens, en de twee volgende zyn eigenlyk retrograde-kunsten, want de cervolle aftogt uit eene liefdes-affaire, is eene groote kunst in de taktiek der mannen.—De zesde vrye kunst is derhalve *voorliegen*; hare professores is de huichelary, dat is de optica en phantasmagorie der liefde, men geeft de schaduwen van lang vervlogene gevoelens voor bestaande wezens uit.—De zevende is: *aangeeuen*; dan heeft men den rug reeds zoo gedekt, dat de tegenparty het mag weten, dat men zich terugtrekt; men geeuwt niet alleen wyl men slaperig is, maar ook omdat men niet kan hooren, zoo lang als men geeuwt.

(Variatie) De nieuwere verfynde kenners hebben in de vrye kunsten der liefde, voor de zevende, in plaats van "aangeeuen," "toedichten" aangenomen; men dicht elkander namelyk wederkeerig ontrouw toe, om zyne eigene te bemantelen, en schynt slechts door de smart van den anderen te lyden, die men toch zelve veroorzaakt heeft, zoo als de Brazilianen in het kraambed gaan liggen als hunne vrouwen bevallen.

Een Israëliet uit Galicië, die zich zelf professor Dänemark noemt, verwekt te Frankfort door zyn verbazend geheugen de algemeene verwondering, en houdt zelfs het onderzoek van geleerden bezig. Reeds op zyn twaalfde jaar kende hy den geheelen Talmud van buiten. Deze man, wiens nationale Cynische kleeding hem in niets van eenen gewonen Poolschen jood onderscheidt, viel de eerste beurt, in het salon van vorst Metternich te worden toegelaten, waartoe tevens eenige uitstekende natuurkundigen en taalgeleerden genoodigd waren. Benevens bewyzen van zyn ongemeen verheugen, wist hy, naar men verhaalt, ook den inhoud van ontcopende hebreuwsche brieven op te geven, legde men hem een ingebonden boek voor, dan betastte hy met de vingers den omslag, en gaf de taal op, waarin het geschreven was.—Werd in een hem vreemd boek een stuk papier geschoven, dan wist hy het woord te noemen, dat door de punt van dat papier werd aangeraakt. De Israëliet werd by zyn afscheid door den vorst met eenen zilveren tabakdoos, waarin eene banknoot van 100 fl. lag, vereerd. Ook syne Keizerlyke hoogheid, de aartshertog Frans, liet dezen professor by zich komen, om eene voorstelling te geven, waarover zyn hoogheid byzonder te vreden was en hem een aanzienlyk geschenk gaf. Professor Dänemark deed in allen ernst den voorslag, dat, als men de geheele bezetting van Weenen wilde laten uitrukken, en ieder soldaat hem zynen naam noemde, hy in staat zou zyn hen allen weder naar de ry af op te noemen. Ook in het huis van den heer Rotschild vond eene dergelyke voorstelling plaats, waarby ook de opperrabyn dr. Manheimer tegenwoordig was, en vóornamelyk over den Talmud gehandeld werd. Zoo men pagina en regel van dit grootte werk opgaf, dan wist onze professor den inhoud derselve op te zeggen, en de volgorde zoowel wat voorafging als wat er volgde.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 19 October 1842.

BY dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-int. dezer kolonie, in dagteekening van heden No. 394, is aan den Heer Thomas Grant de vergunning verleend om eene particuliere school te houden, waarop aan een getal van niet meer dan vyf en twintig kinderen van beiderlei kunne, zal mogen onderwys gegeven worden in de Engelsche taal, het rekenen, de geschiedenis, de aardrykskunde, tydenkenkunde en fabelleer.

Namens den HoogEd. Gestr.

Heer Gezaghebber ad-int. voormeld,

De Koloniale Secretaris,

I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN w.z., in de Willemstar's Breede Straat, Huis No. 79. De prijs derselve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prijs der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.